

Jan Tomkowski

"Komparatystyka w prelekcjach paryskich Adama Mickiewicza", Samuel Fiszman, "Pamiętnik Literacki" z.2 (1981) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 25/1-2 (83-84), 225

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ FISZMAN Samuel: Komparatystyka w prelekcjach paryskich Adama Mickiewicza. "Pamiętnik Literacki" 1981 z. 2 s. 95-125.

Analizując teksty prelekcji paryskich można stwierdzić, że przedmiotem porównania dokonywanego przez Mickiewicza zdaje się być kultura Europy zachodniej i kultura świata słowiańskiego. Mickiewicz czuł się raczej reprezentantem Słowiańszczyzny, choć uznawał ją za część kultury zachodniej. Pilnie śledził liczne pokrewieństwa i zapożyczenia z poszczególnych literatur. Najwięcej uwagi poświęcił dwu największym literaturom słowiańskim: polskiej i rosyjskiej. Szczególnie istotne z punktu widzenia literaturoznawcy są wypowiedzi poety dotyczące piśmiennictwa romantycznego. Fiszman stara się dotrzeć do genezy komparatystycznej metody Mickiewicza, wskazuje potencjalnych nauczycieli i mistrzów poety (Lelewel, Borowski, postacie z kręgu filomatów), bada również etapy kształtowania tej metody, wykorzystując wcześnie artykuły krytyczne autora "Grażyny".

BP/83/84/41

J.T.

/II/ GAŚSIOROWSKI Krzysztof: Trzeci człowiek. Szkice o realności poezji współczesnej. Łódź 1980, Wł., ss. 244, zi 35,-

Książka składa się z czterech części. W pierwszej - zatytułowanej "Zasada kryzysu" - znalazły się szkice na temat miejsca i roli poezji w świecie współczesnym. Autor próbuje również określić status poezji w skomplikowanej sytuacji kulturowej naszych czasów. Druga część pracy ("Granice krytyki") nie wykracza poza charakterystykę konkretnych utworów (m.in. wierszy: Baczyńskiego, Broniewskiego i L. Pasternaka). Na dwie pozostałe części ("Na barykadach kreacji", "Skok przez pokolenie") składają się pochodzące z różnych lat teksty poświęcone twórczości poetów "Hybryd".

BP/83/84/42

J.S.